

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Zespołu Szkół i Placówek nr 1
w Bydgoszczy

rok szkolny: 2020/2021

*Gdy spotykam dziecko, budzi ono we mnie dwa uczucia:
czułości do tego, kim ono jest, oraz szacunek do tego,
kim może zostać w przyszłości.*

Ludwik Pasteur

Wiem, jaki jestem i jaki chcę być-wychowanie do wartości

I. WPROWADZENIE

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

WYCHOWANIE

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Definicja : „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt 3 *Ustawy Prawo oświatowe*).

PROFILAKTYKA

Profilaktyka rozumiana jest jako zapobieganie pojawieniu się i występowaniu niepożądanych zjawisk i procesów, określanych jako patologie życia społecznego oraz promowanie zjawisk alternatywnych w stosunku do tych, które próbuje się wyeliminować. System działań wzmocniających lub podtrzymujących pozytywne postawy uczniów w toku wychowania. Realizowana jest podczas działalności edukacyjnej szkoły.

Szkoła podejmując działania wychowawcze dąży do wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia.

Rodzice są pierwszymi i głównymi wychowawcami swoich dzieci, toteż szkoła podejmując realizację zadań wychowawczych dostrzega w nich sprzymierzeńców. Powodzenie w realizacji programu wychowawczego zależy w dużej mierze od jakości współpracy nauczyciela i rodzica. Są oni naturalnymi sojusznikami, ponieważ łączy ich wspólny cel, jakim jest dobro dziecka.

Szkoła stwarza optymalne warunki dla kształtowania pożądanых postaw wychowanka.

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny został dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska lokalnego. Ma służyć ujednoczeniu działań wychowawczych i profilaktycznych oraz pozyskaniu rodziców do współpracy w dziedzinie profilaktyki domowej. Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szerokorozumianego sukcesu.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Profilaktyka powinna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Plan działań wychowawczych pt. ***Wiem, jaki jestem i jaki chcę być*** jest wynikiem obserwacji naszych wychowanków, którzy nie mają większych problemów z rozpoznawaniem wartości, z ich hierarchizacją, jednak sporym wyzwaniem, jest dla nich stosowanie tych wartości w życiu codziennym. Naszym zamiarem jest, aby proces wychowania do wartości przebiegał w trzech etapach:

- ✓ odkrywanie wartości,
- ✓ jej przeżywanie,
- ✓ uwewnętrznianie i internalizacja (proces stopniowego przyswajania i przyjmowania wartości za własne, z pełną ich akceptacją).

Obowiązujące akty prawne:

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zmianami).
 - Ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2017 r., poz. 59) z późniejszymi zmianami.
 - Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).
 - Karta Nauczyciela.
 - Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1, art. 72.
 - Program polityki prorodzinnej państwa z dnia 17.11.1998 r.
 - Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 3., art. 19., art. 33).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji i Sportu z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2002r. Nr 10, poz. 96).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999 r. Nr 67, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537).

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763).
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich.
- Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystania seksualnego nieletnich (Monitor Polski Nr 50 poz. 476).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)
- Ustawa z 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 875).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U., poz. 1113).
- Ustawa o Ochronie Zdrowia Psychicznego z dnia 19.08.1994r. (Dz. U. z 2011/231/1375. z późniejszymi zmianami).
- Ustawa o Ochronie Zdrowia przed następstwami używania tytoniu z dnia 9.11.1995r. (Dz. U. z 2015/298.).
- Ustawa o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi z dnia 26.10.1982r. (Dz. U. 2015/1286.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z dnia 28 sierpnia 2015r.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r., ze zmianami z 14 maja 2014 oraz 26 czerwca 2016 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 977).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Koncepcja Pracy Szkoły oraz Statut Szkoły (ewaluowane na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).
- Szkolny Zestaw Programów Nauczania.

II. Założenia programowe

Podstawę naszych działań stanowi zbiór fundamentalnych wartości. Wokół nich zaplanowaliśmy pracę z naszymi uczniami:

- dobro, szacunek, patriotyzm, mądrość, zdrowie, pomoc słabszym, kultura osobista,

Działania wychowawcze realizowane będą w trzech płaszczyznach:

- uczeń (autorefleksja, wywołana: zestawem pytań do przemyśleń, dyskusją nt. danej wartości),
- zespół klasowy (działania w grupie – narady klasowe, udział w akcjach szkolnych, uczestnictwo w kulturze (teatr, film, muzea, ekspozycje artystyczne, historyczne itp.).
- społeczność szkolna (prezentacja na forum, np. podczas apeli, spotkań tematycznych i innych imprez okolicznościowych).

Działania wychowawcze podejmowane przez wszystkich uczestników tego procesu winny pomagać uczniom w odkrywaniu tych wartości i zachęcać do ich stosowania. Skuteczność oddziaływań wychowawczych przejawiać się będzie w kształtowaniu systemu wewnętrznej potrzeby kierowania się tymi wartościami we wszelkich działaniach. Proponujemy, aby wychowanie do wartości przebiegało z zastosowaniem różnorodnych metod, ze szczególnym uwzględnieniem literatury pięknej oraz kontaktu z osobą – wzorem, źródłem wartości, aby rozwinąć w uczniach umiejętność dostrzegania wartości i jej obrony, co jest najwyraźniejszym znakiem jej akceptacji.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

Cele:

1. **Kształtowanie postaw:** obywatelskich, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, poszanowania dla innych kultur i tradycji oraz zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.

 - **Wychowanie do wartości:** dobro, szacunek, patriotyzm, mądrość, zdrowie, pomoc słabszym, kultura osobista,

III. MISJA PLACÓWKA

Zespół Szkół i Placówek nr 1 w Bydgoszczy to: Szkoła Podstawowa nr 62 znana w lokalnym środowisku ze względu na bogatą historię i tradycję. Powstała w 1967r. i służyła kilku pokoleniom mieszkańców naszego miasta oraz Młodzieżowy Dom Kultury nr 3, który rozpoczął swoją działalność na Błoniu w 1988 roku. W naszej placówce uczą się, szlifują swoje talenty dzieci z różnych środowisk wychowawczych. Niektóre z nich potrzebują opieki specjalistycznej (psychologiczno- pedagogicznej), inne ukierunkowania w rozwijaniu zdolności, a wszystkie pragną akceptacji i poczucia bezpieczeństwa. Celem działalności Placówki jest doprowadzenie do tego, aby dzieci poprzez wiedzę, umiejętności i postawy społeczne zdobyte w procesie dydaktyczno-wychowawczym byli przygotowani do życia w warunkach współczesnego świata. Uważamy, że najlepsze efekty osiągniemy poprzez integrację środowiska Nauczycieli- Uczniów- Rodziców. Współpraca pozwoli nam na kompleksowe działania i wpłynie na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa. Elementem niezbędnym i kluczowym w budowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły było ustalenie wartości najważniejszych dla naszej społeczności szkolnej. **Wartości**, jakimi się kierujemy to: szacunek, uczciwość, zrozumienie, poczucie własnej godności i tolerancja. W pracy odwołujemy się do tradycji placówki, a naszą dewizą jest życzliwość i otwartość.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA PLACÓWKI

Model absolwenta to obraz osoby, która:

- akceptuje samego siebie
- szanuje innych
- kocha swój Kraj i mowę ojczystą
- jest uczciwa i prawdomówna
- pomaga słabszym
- z odpowiedzialnością podejmuje się zadań
- z optymizmem patrzy w przyszłość
- jest świadomym uczestnikiem i odbiorcą kultury
- odniesie sukces realizując się w życiu osobistym i zawodowym, a tym samym potwierdzi realizację wartości.

V. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO PLACÓWKI.

Dyrekcja:

- a) dba o prawidłowe funkcjonowanie placówki, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej placówki, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w placówce ,
- b) wspiera finansowo i organizuje działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- c) stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- d) czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- e) ma obowiązek organizowania spotkań szkoleniowych dla nauczycieli,
- f) dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówki.

Pedagog szkolny/psycholog:

- a) ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom,
- b) ma obowiązek ścisłej współpracy z policją i z sądem dla nieletnich, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz innymi specjalistami (MOPS, ROPS),
- c) w sposób zdecydowany reaguje na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- d) diagnozuje problemy wychowawcze, poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn,
- e) doskonalą się w zakresie wychowania i profilaktyki.

Nauczyciele:

- a) mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci,
- b) wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów,
- c) udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów,
- d) odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w placówce i poza jej terenem np. na wycieczkach,
- e) świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Wychowawcy klas/ Nauczyciele MDK-3:

- a) wychowawcy prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców,
- b) dążą w swojej pracy do integracji zespołu (klasowego, formacji, grupy),
- c) sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły/uczestnikami zajęć, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój,
- d) przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- e) poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- f) uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,

- g) realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczo-profilaktycznego placówki,
- h) nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie/grupie.

Pielegniarka szkolna:

- a) udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji,
- b) wzywa pogotowie ratunkowe, jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia,
- c) powiadamia dyrektora szkoły o każdej interwencji w sytuacji, gdy stwierdzi, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- d) współpracuje z pedagogiem i psychologiem w sytuacjach kryzysowych, wymagających udzielenia uczniowi pomocy psychologiczno - pedagogicznej lub gdy podejrzewa, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane zaniedbywaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem.

Pracownicy administracji i obsługi placówki:

- a) uczestniczą w organizowanych w placówce szkoleniach z funkcjonariuszami policji na temat reagowania w sytuacjach kryzysowych mających miejsce na terenie placówki (podejrzenie, że uczeń znajduje się pod wpływem narkotyków, alkoholu, posiada substancję przypominającą narkotyk, dokonał czynu karalnego, stał się ofiarą przemocy),
- b) informują dyrektora placówki lub pedagoga szkolnego czy psychologa szkolnego, wychowawcę lub nauczyciela o każdej zaobserwowanej sytuacji kryzysowej wymagającej interwencji pracownika placówki.

Rodzice:

- a) rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- b) aktywnie uczestniczą w życiu placówki,
- c) mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka,
- d) znają i akceptują program wychowawczo-profilaktyczny proponowany przez placówkę,
- e) wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- f) wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,

- g) powinni zadbać o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci, proponować im pozytywne formy wypoczynku dostępne w placówce i w mieście.

Środowisko lokalne: - pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych:

- a) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- b) Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich w Bydgoszczy
- c) Policja
- d) Straż Miejska
- e) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Rejonowe Ośrodki Pomocy
- f) BORPA
- g) Inne instytucje wspierające funkcjonowanie rodziny (miejskie i wojewódzkie)

VI. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI

Działania wychowawczo – profilaktyczne w klasach 1– 3

Kształtowanie charakteru (pożądanych postaw ucznia)	Realizacja
<p>Kształtowanie postaw: dobro, szacunek, patriotyzm, mądrość, zdrowie, pomoc słabszym, kultura osobista,</p> <p>Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżnianie dobra od zła.</p>	<p>Realizacja programów profilaktycznych. Poszukiwanie wzoru osobowego jako godnego naśladowania, wprowadzającego w świat wartości. Wzmacnianie motywacji do pracy nad sobą. Unikanie minimalizmu, dążenie do tego co wartościowe, a nie łatwiejsze. Odpowiedzialne dokonywanie wyborów, Działania wynikające z pracy nad wybraną wartością.</p>
<p>Poznawanie siebie: mocne i słabe strony, talenty.</p>	<p>Motywowanie uczniów do podejmowania różnych wyzwań, dokonywanie samooceny, aranżowanie wychowawczych sytuacji, odkrywanie i rozwijanie pozytywnych pasji i</p>

	talentów poprzez udział w konkursach, występach, zawodach sportowych itp. Praca nad sobą w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
Kształtowanie postaw prospołecznych	Realizacja
Świadomość swego miejsca w placówce	Przygotowywanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych. Poznanie budynku placówki i funkcji pomieszczeń. Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy. Dbłość i odpowiedzialność za mienie placówki.
Umiejętność poprawnego komunikowania się, rozwiązywania konfliktów i sporów.	Nauka uważnego słuchania innych, poprawnego komunikowania swoich uczuć i emocji oraz odwagi mówienia „nie”, kulturalnego przekazu własnego zdania, szacunek dla innych.
Sprawiedliwe i uczciwe ocenianie zachowania własnego i innych.	Realizacja założeń oceniania kształtującego.
Współpraca i współodpowiedzialność za grupę.	Angażowanie się uczniów w życie klasy i szkoły, MDK-3, praca w grupach.
Kształtowanie cech prospołecznych: odpowiedzialność i zaangażowanie.	Udzielanie pomocy koleżeńskiej, udział w akcjach charytatywnych, praca w samorządzie klasowym i szkolnym.
Świadomość swego miejsca w społeczeństwie.	Wspieranie w relacjach rówieśniczych w klasie/grupie/formacji. Pomoc w określeniu miejsca i roli w rodzinie. Zapoznanie z prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia/uczestnika oraz członka społeczności ZSiP nr 1, rodziny i kraju (Prawa Dziecka, Statut Szkoły).
Kształtowanie postaw proekologicznych i prozdrowotnych	Realizacja
Dostrzeganie piękna otaczającej przyrody, właściwe zachowanie się w kontakcie z przyrodą, postawa potrzeby ochrony przyrody.	Wycieczki przyrodnicze, projekty badawcze, segregacja śmieci, opieka nad roślinami i zwierzętami, udział w ekologicznych akcjach. Realizacja przedsięwzięć o tematyce przyrodniczej: przedstawienia, apele, formy plastyczne, udział w akcji „Dzień Ziemi”, „Sprzątanie Świata”. Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego (zachowanie np.: podczas burzy). Uświadamianie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin (np.: powódzie).
Troska i odpowiedzialność o zdrowie fizyczne i psychiczne swoje i innych: zdrowe odżywianie, aktywne spędzanie czasu wolnego, wypoczynek, higiena osobista. Pierwsza pomoc. Dbanie o zdrowie swoje i innych w aspekcie bezpieczeństwa w okresie pandemii.	Aktywny udział w różnych formach zajęć sportowych. Utrzymywanie sprawności fizycznej na miarę umiejętności. Udział w zawodach sportowych, organizowanie Dnia Sportu. Udział w akcji „Owoce i warzywa w szkole”, „Szklanka mleka” oraz innych. Wykonanie i spożycie wspólnego posiłku z zachowaniem zasad higieny. Organizowanie akcji „Walka z hałasem”. Realizacja programu profilaktycznego „Spójrz inaczej”. Udział w apelach, spotkaniach

	szkoleniowych. Rozmowy o zasadach zachowania się w czasie pandemii, o przestrzeganiu wytycznych etc.
Rozwijanie świadomości własnych emocji i stanów psychicznych i radzenie sobie nimi	Nawiązywanie prawidłowych relacji z Rówienkami i osobami dorosłymi.
Wolność od uzależnień i cyberprzemocy.	Realizacja programów profilaktycznych, wykorzystanie sytuacji wychowawczych: lekcje wychowawcze, spotkania ze specjalistami, lekcje przedmiotowe.
Korzystanie z technologii informacyjnej.	Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów. Respektowanie regulaminu korzystania z urządzeń multimedialnych w placówce. Pogadanki z zespołami klasowymi/ grupami, z rodzicami i specjalistami. Udział w akcji „Bezpieczny Internet”.
Kształtowanie postaw patriotycznych	Realizacja
Znajomość historii i tradycji rodziny, miasta i ojczyzny. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych.	Motywowanie do poznawania historii swojej rodziny ze szczególnym uwzględnieniem postaw bohaterskich, wycieczki do miejsc historycznych i pamięci narodowej oraz muzeów Bydgoszczy. Poznanie historii miasta oraz legend, ważnych wydarzeń związanych z historią ojczyzny i bohaterami narodowymi. Udział w konkursach oraz akcjach o tematyce historycznej i patriotycznej oraz w uroczystościach szkolnych i klasowych.
Kształtowanie wrażliwości na piękno i estetykę	Realizacja
Dbłość o estetykę swojego wyglądu i otoczenia.	Uwrażliwianie na schludny, czysty ubiór codzienny, stosowanie się do standardów obowiązujących w szkole. Egzekwowanie stroju galowego podczas uroczystości szkolnych. Troska o wygląd szkoły oraz sali lekcyjnej, utrzymywanie ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.
Świadome korzystanie z dóbr kultury.	Udział w imprezach artystycznych, wyjścia do kina, teatru, opery, muzeum, filharmonii, galerii sztuki i innych miejsc kultury, spotkania z twórcami. Śledzenie ważnych wydarzeń kulturalnych o zasięgu ogólnopolskim i światowym, uwrażliwienie na sztukę wyższą. Poznanie autorów literatury dziecięcej ze szczególnym uwzględnieniem klasyków, wspólne czytanie książek, konkursy czytelnicze.
Kształtowanie postawy twórcy. Kształtowanie poczucia własnej wartości.	Udział w zajęciach plastycznych, muzycznych. Stworzenie warunków i motywowanie uczniów do wyrażania siebie w różnych formach przekazu artystycznego: drama, przedstawienie teatralne, prace plastyczne, taniec, śpiew itp. Organizowanie i udział uczniów w konkursach. Prezentacje swoich wytworów i talentów w czasie akcji „Mam Talent”.

Kształtowanie kultury zachowania	Realizacja
<p>Stosowanie zasad savoir - vivre, pielęgnowanie piękna mowy ojczystej. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z innymi, współpracy z innymi.</p>	<p>Nauka dobrych manier w różnych sytuacjach : aranżowanie sytuacji wychowawczej oraz wykorzystanie sytuacji powstałej przypadkowo. Uwrażliwianie na piękno mowy polskiej, słuchanie i czytanie książek pisanych piękną polszczyzną, krytyka wulgaryzmów i zakaz ich używania. Realizacja oceniania kształtującego, programu „Spójrz inaczej”.</p>
<p>Kształtowanie odpowiednich postaw wobec osób dorosłych i rówieśników.</p>	<p>Przekazywanie dzieciom informacji na temat szacunku i egzekwowanie na co dzień pożądanych zachowań - kodeks wartości. Organizowanie sytuacji pedagogicznych umożliwiających okazanie szacunku osobom starszym, rodzicom, dziadkom, np.: przy organizacji wycieczek z pomocą rodziców. Respektowanie wobec innych odpowiednich postaw niezależnie od kultury, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego. Podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji. Budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów.</p>
Kształtowanie postawy dążenia do wiedzy	Realizacja
<p>Rozbudzanie chęci poznawania świata, postawy badacza, odkrywcy, umiłowanie prawdy, poszukiwanie wiedzy w różnych źródłach, samodzielne dochodzenie do wiedzy. Łagodzenie przyczyn niepowodzeń szkolnych, oraz wspieranie dzieci w trudnej sytuacji materialnej i zaniedbanej środowiskowo. Kształtowanie własnego wizerunku.</p>	<p>Udział w programach badawczych, zajęciach o charakterze naukowym. Stosowanie doświadczeń, eksperymentów, wskazywanie różnych źródeł pozyskiwania wiedzy, jej zgłębianie. Stwarzanie sytuacji ułatwiającej dzielenie się wiedzą z innymi uczniami, rozbudzanie pasji naukowych i radości z pozyskiwanej wiedzy. Udział w konkursach naukowych i zajęciach dodatkowych, wycieczki w celach naukowych. Zajęcia wyrównawcze, socjoterapeutyczne, świetlica środowiskowa, motywowanie uczniów, ocenianie kształtujące, kontakty ze specjalistami, program „Spójrz inaczej”.</p>
Bezpieczeństwo uczniów	Realizacja
<p>Stwarzanie warunków pomagających zachować bezpieczeństwo w szkole.</p>	<p>Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa w szkole i poza nią. Zwracanie uwagi na dyscyplinę i bezpieczeństwo uczniów w czasie zajęć szkolnych, przerw, wycieczek i innych sytuacji szkolnych. Zapoznanie uczniów z sygnałami alarmowymi oraz drogą ewakuacyjną. Zapoznanie uczniów z procedurami reagowania w konkretnych sytuacjach, organizowanie prób ewakuacji. Kształtowanie i uczulanie uczniów na szybkie i adekwatne reagowanie na polecenia opiekunów. Zapoznanie uczniów z procedurami bezpieczeństwa w czasie pandemii.</p>
<p>Dbalność o bezpieczeństwo poza szkołą oraz w czasie wycieczek.</p>	<p>Zapoznanie uczniów z zasadami zachowania podczas wycieczek. Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz w środkach lokomocji. Organizowanie spotkań z Policją, Strażą Miejską. Przekazanie informacji dotyczących konsekwencji zachowań niepożądanych. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p>
<p>Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa na drodze, w domu oraz podczas ferii letnich i zimowych.</p>	<p>Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych.</p>

	<p>Spotkania z policjantem i strażnikiem miejskim. Oglądanie i analizowanie filmów edukacyjnych.</p> <p>Ustalenie i respektowanie regulaminu bezpiecznego spędzania czasu wolnego. Kształtowanie umiejętności organizacji zajęć i zabaw w czasie wolnym. Udział w wycieczkach. Uwrażliwienie na bezpieczeństwo podczas kontaktów z nieznajomymi.</p> <p>Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych.</p>
--	--

Działania wychowawczo – profilaktyczne w klasach 4 – 7 (w pierwszym roku), 4 – 8 (w latach następnych):

Kształtowanie dojrzałości społecznej	Realizacja
Uświadomienie uczniom konieczności znajomości i poszanowania prawa.	Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, Zasadami Wewnętrznego Oceniania i innymi dokumentami. Wdrażanie praworządności. Respektowanie zasad obowiązujących w szkole.
Rozwijanie postawy odpowiedzialności i umiejętności współpracy w odniesieniu do społeczności szkolnej.	Aktywny udział uczniów w pracach samorządu klasowego oraz uczniowskiego. Odpowiednie pełnienie powierzonych funkcji, wykonywanie zadań. Nabywanie umiejętności pracy zespołowej. Praca w grupach, realizacja projektów.
Kształtowanie przywiązania do kraju ojczystego oraz szacunku do dziedzictwa narodowego.	Promowanie kultury, historii i przyrody Polski. Organizowanie uroczystości patriotycznych. Kultywowanie pamięci o wydarzeniach historycznych. Rozwijanie szacunku do miejsc Pamięci Narodowej. Utrwalenie poszanowania symboli narodowych i kreowania postaw patriotycznych. Pogadanki, dyskusje, wystawy tematyczne, projekty. Organizowanie wycieczek kulturoznawczych.
Kształtowanie postawy szacunku odmienności innych osób i wsparcia dla potrzebujących.	Wyrabianie nawyku poszanowania osób starszych, niepełnosprawnych oraz bezbronnych. Rozwijanie u uczniów empatii, umiejętności dostrzegania potrzeb innych ludzi. Popularyzacja wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontaktach z przedstawicielami innych narodowości. Stawanie w obronie słabszego. Pomoc koleżeńska w nauce. Propagowanie wolontariatu. Włączanie się w akcje charytatywne. Udział w akcjach dobroczynnych na rzecz bezdomnych zwierząt.

Stymulowanie i wspieranie rozwoju ucznia.	Realizacja
Integracja uczniów na poziomie klasy i szkoły. Rozwijanie poczucia wspólnoty i solidarności z grupą.	Organizowanie zajęć integracyjnych. Zajęcia w ramach godzin wychowawczych, spotkania klasowe pozalekcyjne, apele i dni świąteczne integrujące społeczności klas 4 – 7 (w następnych latach 4 – 8), wycieczki klasowe i szkolne.
Praca nad właściwymi postawami w kontaktach międzyludzkich.	Nauka budowania trwałych relacji, opartych na wzajemnym szacunku, wsparciu i otwartości. Nauka właściwego komunikowania się, panowania nad emocjami i uważnego słuchania. Kształtowanie asertywnych zachowań. Spotkania z wychowawcą klasy i pedagogiem szkolnym. Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.
Systematyczne rozwiązywanie problemów. Profilaktyka konfliktów.	Realizacja zajęć profilaktycznych. Stały monitoring sytuacji wychowawczej. Podejmowanie szybkich i trafnych działań. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.
Wspieranie rozwoju intelektualnego.	Wdrażanie do systematycznej i samodzielnej pracy. Rozbudzanie w uczniach wewnętrznej motywacji do zdobywania wiedzy. Tworzenie programów dydaktycznych. Prowadzenie dodatkowych zajęć rozwijających zainteresowania jak i wspierających w nauce. Organizowanie konkursów i akcji tematycznych, przygotowywanie uczniów do konkursów przedmiotowych i artystycznych. Udział w lokalnych akcjach i przedsięwzięciach. Rozwijanie talentów. Kierowanie na badania specjalistyczne.
Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określenie własnego potencjału.	Inspirowanie uczniów do działania poprzez pozytywną motywację. Włączenie uczniów do współdziałania w organizacji imprez szkolnych, godzin wychowawczych, itp.
Kształtowanie nawyków dbałości o zdrowie i jakość środowiska.	Realizacja
Kształtowanie właściwych nawyków na rzecz zdrowia swojego i innych. Dbanie o zdrowie swoje i innych w aspekcie bezpieczeństwa w okresie pandemii.	Uczenie nawyków zdrowego odżywiania się i właściwej organizacji pracy (projekty, wystawy). Udział w akcji prozdrowotnej „Szkłanka mleka. Udział w akcjach profilaktycznych. Uświadamianie uczniom zagrożeń związanych z nałogami – spotkania z wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, przedstawicielami służb (np.: policja, straż miejska). Promowanie zdrowego trybu życia poprzez uczęszczanie do lokalnych ośrodków sportu. Zapoznanie i utrwalanie zasad udzielania pierwszej pomocy. Rozmowy o zasadach zachowania się w czasie pandemii, o przestrzeganiu wytycznych etc.
Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	Nabywanie przez uczniów umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie – godziny wychowawcze. Wychowanie do życia w rodzinie, spotkania z pedagogiem szkolnym.
	Udział w ogólnopolskich akcjach proekologicznych „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”,

Uświadomienie uczniom konieczności ochrony środowiska naturalnego i podejmowania działań proekologicznych.	Promowanie segregacji śmieci poprzez udział w akcjach zbiórki nakrętek plastikowych, zużytych płyt CD, baterii, itp.
Propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego.	Organizowanie sportowych zajęć pozalekcyjnych. Propagowanie znaczenia dobrej kondycji fizycznej dla ogólnego stanu zdrowia. Utrzymywanie sprawności fizycznej na miarę swoich możliwości. Organizowanie Dnia Sportu. Zachęcanie do udziału w aktywności sportowej w szkole i poza szkołą, np.: na terenie miasta.
Kształtowanie kultury osobistej	Realizacja
Wdrożenie uczniów do stosowania podstawowych zasad dobrego wychowania.	Egzekwowanie przez nauczycieli kulturalnych zachowań uczniów, używania zwrotów grzecznościowych. Zwracanie uwagi na prawidłowe zachowanie uczniów w czasie lekcji i przerw, postępowanie zgodnie z określonymi zasadami.
Kształtowanie odpowiednich postaw wobec osób dorosłych i rówieśników.: dobro, szacunek, patriotyzm, mądrość, zdrowie, pomoc słabszym, kultura osobista,	Przekazywanie dzieciom informacji na temat szacunku i egzekwowanie na co dzień pożądanego zachowań – kodeks wartości. Organizowanie sytuacji pedagogicznych umożliwiających okazanie szacunku osobom starszym, rodzicom, dziadkom, np.: przy organizacji wycieczek z pomocą rodziców.
Przygotowanie uczniów do funkcjonowania w grupie rówieśniczej, środowisku, rodzinie i cyberprzestrzeni stosując kulturę słowa.	Wprowadzenie kodeksu klasy (umowa – kontrakt) i określenie pożądanego i niepożądanego zachowań i konsekwencji wynikających z nieprzestrzegania go. Zapoznanie uczniów z zasadami kulturalnego zachowania i wypowiedzania się w świecie realnym i cyberprzestrzeni.
Wdrożenie uczniów do szanowania sprzętu szkolnego.	Przekazanie informacji na temat konieczności poszanowania sprzętu szkolnego i odpowiedzialności za klasę i szkołę. Prace uczniów na rzecz klasy i szkoły.
Bezpieczeństwo uczniów.	Realizacja
Stwarzanie warunków pomagających zachować bezpieczeństwo w szkole.	Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa w szkole i poza nią. Zapoznanie uczniów z sygnałami alarmowymi oraz drogą ewakuacyjną. Zwracanie uwagi na dyscyplinę i bezpieczeństwo uczniów w czasie zajęć szkolnych, przerw, wycieczek. Zapoznanie uczniów z procedurami reagowania w konkretnych sytuacjach, organizowanie prób ewakuacji. Zapoznanie uczniów z procedurami bezpieczeństwa w czasie pandemii.
Dbłość o bezpieczeństwo poza szkołą oraz w czasie wycieczek. Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków niewłaściwych zachowań.	Zapoznanie uczniów z zasadami zachowania podczas wycieczek. Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz w środkach lokomocji. Organizowanie spotkań z Policją, Strażą Miejską. Przekazanie informacji dotyczących konsekwencji zachowań niepożądanych. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.

Diagnozowanie podstawowych zagrożeń w szkole.	Przeprowadzenie ankiety wśród uczniów, rodziców i nauczycieli, obserwacja zachowania uczniów, rozmowy z uczniami i rodzicami/opiekunami prawnymi.
Współpraca z rodzicami/prawnymi opiekunami dziecka	Realizacja
Zapoznanie rodziców/opiekunów prawnych z dokumentami szkoły: Statut Szkoły, Program Wychowawczo – Profilaktyczny, ZWO i innymi programami realizowanymi w danym roku szkolnym.	
Współdziałanie z wychowawcami i nauczycielami w podejmowaniu działań na rzecz szkoły.	Zachęcanie rodziców/opiekunów prawnych do organizacji i udziału w uroczystościach i imprezach szkolnych oraz klasowych. Udział i pomoc rodziców w organizacji wycieczek klasowych.
Udzielanie pomocy rodzicom/opiekunom prawnym w ich działaniach wychowawczych.	Przekazywanie na bieżąco rzetelnych informacji na temat osiągnięć i problemów dziecka (kontakty telefoniczne, korespondencyjne, spotkania indywidualne, spotkania podczas „drzwi otwartych”, zebrania w szkole). Organizacja wsparcia i pomocy dla rodziców/opiekunów prawnych w rozwiązywaniu problemów wychowawczych poprzez korzystanie z usług specjalistów m.in. pedagoga szkolnego i instytucji świadczących pomoc (Sąd Rodzinny, PPP, poradnie specjalistyczne, MOPS, ROPS). Organizowanie wsparcia i pomocy finansowej oraz materialnej rodzinom ubogim, a także pomocy profilaktycznej i terapeutycznej rodzinom patologicznym.
Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszej drogi edukacyjnej	Realizacja
Kształtowanie umiejętności świadomego wyboru dalszej drogi edukacyjnej.	Spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych.
Pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy na temat możliwości dalszej edukacji, formach spędzania czasu wolnego, formach aktywności społecznej.	Pogadanki podczas godzin wychowawczych. Rozwijanie umiejętności samooceny, wzmacnianie poczucia własnej wartości, wyzwolenie własnej aktywności ucznia w kierunku zainteresowań i uzdolnień.
Przygotowanie uczniów klas VIII do dokonania świadomego wyboru dalszego kierunku i poziomu kształcenia.	Zapoznanie uczniów ze strukturą szkolnictwa wg MEN. Wskazanie dróg dalszego rozwoju i kształcenia, zachęcanie do przeglądania aktualności na stronach internetowych placówek szkolnych, skompletowanie dokumentów potrzebnych do podjęcia nauki w wybranej placówce.
Poprawa frekwencji uczniów w zajęciach szkolnych.	Realizacja
Bieżąca współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi w celu podniesienia frekwencji uczniów w szkole, ustalenie form przekazywania informacji o nieobecnościach ucznia.	Zmniejszenie liczby godzin nieusprawiedliwionych.
Uświadomienie rodzicom i uczniom konsekwencji nieobecności w szkole.	Rozmowy indywidualne i grupowe.
	Uruchomienie określonych procedur postępowania w konkretnych sytuacjach

Stosowanie odpowiednich procedur postępowania w przypadku absencji.	problemowych.
Wpajanie zasad odpowiedzialnego traktowania obowiązków szkolnych.	Uruchomienie określonych procedur postępowania w konkretnych sytuacjach problemowych.
Budowanie u ucznia pozytywnej motywacji do chodzenia do szkoły.	Szkoła jest miejscem do nauki, ale także do atrakcyjnego spędzania czasu wolnego.

VII. EWALUACJA I USTALENIA KOŃCOWE

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach,

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta,
- rozmowy, wywiady,
- obserwacja,
- analiza dokumentacji szkolnej,

Efekty działań wychowawczo- profilaktycznych.

Uczniowie :

- znają swoje mocne strony, pozytywnie myślą o sobie, akceptują siebie,
- dostrzegają swoje sukcesy i innych,
- znają swoje możliwości i właściwie je wykorzystują przez pomoc koleżeńską, udział w kołach zainteresowań, konkursach, angażowanie się w życie klasy i szkoły,
- odczuwają związek z Ojczyzną, przywiązanie do historii i tradycji narodowych,
- odczuwają pozytywną więź z zespołem klasowym, potrafią współpracować w grupie,
- dzielą się swoimi doświadczeniami, przeżyciami, upodobaniami, rozmawiają ze sobą,
- przeżywają wspólnie święta, imprezy, wycieczki,
- potrafią słuchać innych, starają się wzajemnie pomagać,
- dostrzegają zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych,
- potrafią radzić sobie z własną i cudzą agresją,
- potrafią rozwiązywać konflikty w sposób konstruktywny,
- przestrzegają zasad kultury, właściwie zachowują się w różnych sytuacjach, nie używają wulgaryzmów, dbają o kulturę słowa,
- starają się być tolerancyjni, szanują odmienność drugiego człowieka,
- dostrzegają szkodliwość nałogów, wskazują ich przyczyny i skutki,
- starają się być asertywni, potrafią umiejętnie wyrazić sprzeciw,

- aktywnie spędzają wolny czas, dbają o swoją dietę, starają się zdrowo odżywiać i żyć,
- dbają o higienę, rozumieją zasady bezpieczeństwa w czasach pandemii i stosują się do nich,
- czują się w szkole bezpiecznie, swoim zachowaniem i zabawami nie stwarzają zagrożenia dla siebie i innych,
- starają się realizować swoje marzenia, rozwijać zdolności, talenty,
- dostrzegają własne predyspozycje zawodowe, potrafią podejmować trafne decyzje dotyczące wyboru dalszej edukacji .